

UZASADNIENIE

M. S. był kierowcą zatrudnionym przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. we W. i w dniu 25 maja 2016r. samochodem ciężarowym marki R. o nr rej. (...), przewoził towar do firmy (...) w W.. Po dojechaniu na miejsce, około godziny 18:00 M. S. zaparkował pojazd przed firmą (...), oczekując w kolejce na przeprowadzenie rozładunku. W dniu 25 maja 2016r. nie doszło jednak do rozładunku towaru, a oskarżonemu upłynął czas pracy, dlatego postanowił spędzić noc w samochodzie. Wówczas w godzinach wieczornych spożył ok. 4-6 piw, ponieważ założył, że następnego dnia - który był ustawowo wolny od pracy, z uwagi na przypadające święto Bożego Ciała – (...) będzie nieczynny i nie będzie w ogóle kierował pojazdem. 26 maja 2016r. w godzinach rannych oskarżony został obudzony przez pracownika ochrony firmy (...), który polecił mu pojechać na rozładunek towaru. W tym celu M. S. przejechał samochodem odległość wynoszącą ok. 15 metrów, poruszając się drogą o małym natężeniu ruchu na ul. (...) w W. i wjechał na wagę. W tym czasie na miejsce zdarzenia przybyli funkcjonariusze Policji, powiadomieni przez pracownika ochrony, którzy zatrzymali oskarżonego do kontroli drogowej i poddali go badaniu na obecność alkoholu w wydychanym powietrzu za pomocą urządzenia elektronicznego AlcoSensor IV CM wersja (...) nr seryjny (...), z wynikiem 0,38 mg/l. Następnie oskarżony został przewieziony do Komendy Powiatowej Policji w W., gdzie ponownie poddano go badaniu mającemu ustalić stan jego trzeźwości. O godzinie 08:58 urządzenie Alkometr A 2.0 nr (...) 104/93 wykazało u oskarżonego zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu o wartości 0,37 mg/, natomiast o godz. 09:00 - 0,35 mg/l.

Dowody: - protokół z przebiegu badania trzeźwości oskarżonego urządzeniem elektronicznym A. A 2.0 (k.3-3v);

- protokół z przebiegu badania trzeźwości oskarżonego urządzeniem elektronicznym Alko-Sensor IV CM (k.5-5v);

- wydruk z tachografu (k.110);

- wyjaśnienia oskarżonego (k.20, k.88v, k.111).

Oskarżony ma 30 lat, posiada wykształcenie średnie, bez zawodu, był zatrudniony w charakterze kierowcy, aktualnie nie pracuje i utrzymuje się wraz z żoną i 10-miesięcznym dzieckiem z zasiłku w wysokości 1.600 zł, jest właścicielem samochodu osobowego marki A. R. z 2005r., spłaca dwa kredyty z miesięcznymi ratami wynoszącymi 769,06 zł i 145,30 zł, nie był uprzednio karany.

Dowody: - dane o podejrzanym (k.21);

- dane o karalności (k.14);

- informacja z (...) (k.22);

- pismo Starostwa Powiatowego we W.(k.15);

- informacja o dochodach (k.46)

- protokół przesłuchania oskarżonego (k.22, k.88v).

Oskarżony posiada zaburzenia adaptacyjne, nie jest osobą chorą psychicznie, ani upośledzoną umysłową. W czasie popełnienia zarzucanego mu czynu miał zachowaną zdolność do rozumienia jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem. Wówczas znajdował się pod wpływem alkoholu, ale było to upojenie proste o obrazie typowym.

Dowód: - opinia sądowo-psychiatryczno-psychologiczna biegłych (k.97-98).

Zarówno w trakcie przesłuchania w toku postępowania przygotowawczego, jak i na rozprawie oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i oprócz potwierdzenia stawianego zarzutu, przedstawił także okoliczności, w jakich doszło do spożycia przez niego alkoholu, z umiejscowieniem zdarzenia i kierowania pojazdem.

Wyjaśnienia oskarżonego Sąd w przeważającym zakresie uznał za wiarygodne, ponieważ były rzeczowe, logiczne i spójne. Okoliczność spożywania przez niego alkoholu w dniu zdarzenia potwierdzają protokoły badań urządzeniami elektronicznymi przeprowadzonych na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, natomiast krótkotrwałego kierowania pojazdem – wydruk z tachografu. Jako niewiarygodny oceniono tylko ten fragment wyjaśnień, w którym oskarżony twierdził, iż kierując pojazdem nie miał świadomości znajdowania się w stanie nietrzeźwości. M. S. jest osobą dorosłą, dysponuje określonym doświadczeniem życiowym, dlatego nie mógł nie zdawać sobie sprawy, iż po uprzednim spożyciu w godzinach wieczornych ok. 4-6 piw, następnego dnia rano będzie znajdował się w stanie nietrzeźwości, który uniemożliwi mu prowadzenie pojazdu.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na dowodach z dokumentów w postaci protokołów z przebiegu badań stanu trzeźwości urządzeniami elektronicznymi, notatce z przeprowadzonych ustaleń na zasadzie art. 213 § 1 kpk i danych o karalności, ponieważ zostały sporządzone zgodnie z wymogami procedury karnej, przez osoby do tego uprawnione, a strony postępowania nie podważały ich prawdziwości. Sąd dał wiarę także pozostałym przeprowadzonym w sprawie dowodom z dokumentów, ponieważ ich autentyczność i rzetelność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu.

Ponieważ oskarżony w trakcie przesłuchania przed Sądem podał, że po zwolnieniu z pracy w okresie 26-28 czerwca 2016r., podjął leczenie psychiatryczne z powodu depresji, Sąd uznał, iż w sprawie istnieją wątpliwości, co do stanu jego poczytalności, dlatego dopuścił dowód z opinii biegłych psychiatrów.

W wydanej przez siebie opinii biegli psychiatrzy oraz psycholog stwierdzili, iż oskarżony nie jest osobą chorą psychicznie, ani upośledzoną umysłowo, lecz posiada zaburzenia adaptacyjne. W czasie popełnienia zarzucanego mu czynu miał zachowaną zdolność do rozumienia jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem. Wówczas znajdował się pod wpływem alkoholu, ale było to upojenie proste o obrazie typowym. Stan psychiczny oskarżonego nie stanowił przeciwwskazania do brania udziału w czynnościach procesowych w sposób samodzielny i rozsądny.

Sąd podziela wnioski zawarte w opinii biegłych, których autorytet i wiedza biegłych nie budziły wątpliwości, ponieważ jej treść była jasna, pełna i nie występowały w niej wewnętrzne sprzeczności. Sporządzona przez biegłych opinia zawierała stwierdzenia poparte rzeczową i logiczną argumentacją, a podstawę wnioskowania stanowiły przede wszystkim posiadane przez nich wiadomości specjalne, które w oparciu o badanie psychiatryczne i psychologiczne oskarżonego, doprowadziły do sformułowania wniosków końcowych.

Przestępstwo z art. 178a § 1 kk popełnia ten, kto znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym.

Przez prowadzenie pojazdu należy rozumieć spełnianie jakichkolwiek czynności związanych bezpośrednio z ruchem danego pojazdu, każdą czynnością wpływającą bezpośrednio na ruch pojazdu, w szczególności rozstrzygającą o kierunku i prędkości jazdy. Prowadzenie pojazdu to wprawianie w ruch pojazdu, kierowanie nim, sterowanie, nadawanie prędkości i hamowanie w sposób zgodny z konstrukcją pojazdu. (vide: K. Buchała, Przestępstwa drogowe popełnione w stanie nietrzeźwości (I), Nowe Prawo 1960, nr 7-8, s. 992; S. Paweła, Kilka kwestii prawnych z zakresu nowej ustawy o zwalczaniu alkoholizmu, Nowe Prawo 1960, nr 12, s. 1642; J. Sawicki, Karalne stany nietrzeźwości. Na marginesie ustawy antyalkoholowej z 1959 r., Państwo i Prawo 1960, nr 4-5, s. 651, Zakamycze; A. Marek, Komentarz do art. 178a kk [w:] A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, Lex 2010). Pojazdami mechanicznymi są m.in. pojazdy zaopatrzone w poruszający je silnik. Zachowanie oskarżonego polegało na prowadzeniu pojazdu mechanicznego, ponieważ miał on możliwość nadawania kierunku i prędkości samochodowi ciężarowemu marki R. o nr rej. (...).

Ruchem lądowym jest ruch odbywający się na drogach publicznych, w strefach zamieszkania, jak również w miejscach dostępnych dla powszechnego użytku. Oskarżony prowadził pojazd w ruchu lądowym, skoro do zdarzenia doszło na drodze publicznej – ulicy (...) w W..

Po myśli art. 115 § 16 kk, stan nietrzeźwości zachodzi, gdy:

- zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość,
- zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.

W sytuacji, gdy w dniu zdarzenia ilość alkoholu w wydychanym przez oskarżonego powietrzu, wskazana przy użyciu A. A 2.0 (...) nr 104/93, o godzinie 08:58 wynosiła 0,37 mg/l, jego stan należy zakwalifikować, jako stan nietrzeźwości.

W zakresie strony podmiotowej, wskazane przestępstwo może zostać popełnione jedynie umyślnie, a zatem niezbędne jest występowanie po stronie sprawcy świadomości realizacji wszystkich znamion, w tym znajdowania się w stanie nietrzeźwości. Nie oznacza to jednak wymogu uświadamiania sobie przez sprawcę wysokości stężenia alkoholu w organizmie, wystarczy obiektywna postrzegalność stanu nietrzeźwości.

Oceniając zachowanie oskarżonego, Sąd doszedł do przekonania, że czyn ten uznać należy za zawiniony. M. S. jest dorosły, nie są mu obce podstawowe zasady etyczno-moralne oraz posiada określone doświadczenie życiowe, dlatego, jeżeli prowadził pojazd mechaniczny po uprzednim spożyciu kilku piw, musiał zdawać sobie sprawę ze znajdowania się w stanie nietrzeźwości. Kwestia karalności tego rodzaju zachowań jest powszechnie znana.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, iż oskarżony w dniu 26 maja 2016r. w W., na ulicy (...), woj. (...)- (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości 0,37 mg/l, tj. 0,77 promila alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował samochodem ciężarowym m-ki R. nr rej. (...) w ruchu lądowym i tym samym wypełnił znamiona przestępstwa opisanego w art. 178a § 1 kk.

Występek stypizowany w art. 178a § 1 kk, podobnie jak inne przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, co do zasady niesie w sobie potencjalnie dużą społeczną szkodliwość.

Zgodnie z art. 66 § 1 i 2 kk, Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa, warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lata pozbawienia wolności.

Bezspornie zarówno okoliczności popełnienia czynu i wina oskarżonego nie budzą żadnych wątpliwości, przy czym zdaniem Sądu zarówno jego wina, jak i społeczna szkodliwość czynu nie były znaczne.

Stopień winy odnosi się do osobowości samego sprawcy i możliwości rozpoznania sytuacji, jej prawnej oceny oraz możliwość przeprowadzenia prawidłowego procesu motywacyjnego i podjęcia decyzji o postąpieniu zgodnym z prawem. U oskarżonego nie doszło do zaburzenia wskazanych procesów, jednak mogły zostać przysłonięte przez pochopność decyzji, z uwagi na impuls wynikający z pojawienia się pracownika ochrony, który polecił mu przemieszczenie pojazdu w celu rozładunku towaru.

Do okoliczności wpływających na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu, zgodnie z art. 115 § 2 kk, należy zaliczyć: rodzaj naruszonego dobra prawnego, charakter naruszonego dobra prawnego, rozmiary szkody (wyrządzonej albo grożącej), sposób popełnienia czynu, okoliczności popełnienia czynu, waga naruszonych przez sprawcę

obowiązków, postać zamiaru, motywacja sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności, stopień naruszenia reguł ostrożności.

W zakresie elementów przedmiotowych, Sąd miał na uwadze umiarkowany stopień nietrzeźwości oskarżonego, który w dodatku malał, co pozwala na przyjęcie, iż alkohol nie był spożywany bezpośrednio przed jazdą, niewielką długość odcinka, na którym przemieszczał się oskarżony oraz miejsce zdarzenia, będące drogą publiczną, lecz o małym natężeniu ruchu. Tym samym zachowanie oskarżonego nie doprowadziło do stworzenia istotnego zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego, chociaż nie można zapominać, że przestępstwo z art.178a § 1 kk ma charakter formalny i tego rodzaju skutek nie zalicza się do jego znamion.

Analizując elementy podmiotowe wpływające na stopień społecznej szkodliwości czynu, Sąd przyjął, że oskarżony działał wprawdzie z zamiarem bezpośrednim, lecz podjęty on został w krótkim czasie, bez szczegółowych przemyśleń, w następstwie niespodziewanego pojawienia się pracownika ochrony z firmy (...), a także motywację, która wynikała z chęci dokonania rozładunku przewożonego towaru. Tym samym oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim nagłym (*dolus directus repentinus*), który w porównaniu do zamiaru przemyślanego, stanowi lżejszą formę winy (*vide: L. Gardocki: Prawo karne, wydanie 6 zmienione i rozszerzone, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2000 r., s.75*).

Ponadto wzięta pod uwagę została również postawa oskarżonego w toku postępowania karnego oraz jego właściwości i warunki osobiste. M. S. w postępowaniu przygotowawczym, jak i w postępowaniu jurysdykcyjnym w pełni przyznał się do stawianego mu zarzutu, wyraził skruchę i żal. Oskarżony nie był dotychczas karany sędownie i prowadził ustabilizowany tryb życia, a zatem należy przyjąć, że popełnienie przestępstwa było dla niego zdarzeniem jedynie incydentalnym i nie powróci na drogę przestępstwa.

Uwzględniając powyższe, a także mając na względzie ustawowe zagrożenie czynu stypizowanego w art. 178 a § 1 kk karą nieprzekraczającą dwóch lat pozbawienia wolności, Sąd doszedł do przekonania - dzieląc wnioski zarówno prokuratora, jak i oskarżonego - iż właściwą reakcją wymiaru sprawiedliwości na czyn oskarżonego będzie zastosowanie warunkowego umorzenia postępowania, a więc instytucji poddania sprawcy próbie podczas której unika się wymierzenia kary, a cele postępowania realizuje się poprzez przypisanie popełnienia przestępstwa, a przez to jego napiętnowanie, połączone z ewentualnymi dodatkowymi dolegliwościami przy jednoczesnym stworzeniu oskarżonemu szansy na niekaralność, w zamian za przestrzeganie porządku prawnego w przyszłości. Zaufanie, którym Sąd obdarzył oskarżonego zweryfikuje okres próby oznaczony na podstawie art. 67 § 1 kk na jeden rok.

Kierując się zasadami doświadczenia, należy przyjąć, iż jedną z największych dolegliwości dla sprawców występków z art. 178a § 1 kk, stanowi zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, który w przypadku warunkowego umorzenia postępowania nie jest środkiem karnym, lecz probacyjnym i może być orzekany tylko fakultatywnie, na okres do 2 lat, lecz nie dłuższy niż okres próby. Przepis art. 67 § 3 in fine kk jest bowiem przepisem szczególnym w stosunku do art. 42 § 2 kk i wyłącza stosowanie tego ostatniego w zakresie przez siebie objętym, a więc przy warunkowym umorzeniu postępowania. Materialnoprawne warunki orzeczenia wskazanego zakazu precyzuje art. 42 § 1 kk, a zatem może on zostać orzeczony jedynie wówczas, gdy Sąd warunkowo umarza postępowanie wobec osoby uczestniczącej w ruchu drogowym, za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (*vide: postanowienie SN z 29 stycznia 2002 r., I KZP 33/2001, OSNKW 2002, nr 3-4, poz. 15 z glosą aprobującą M. Gajewskiego, Mon. Praw. 2003, nr 15, s.708-710*). Ponadto niezbędne jest, by z zachowania sprawcy wynikało, że lekceważy zasady bezpieczeństwa w ruchu i przez to stwarza zagrożenie (*Ryszard A. Stefański, Glosa do wyroku SN z 25 sierpnia 1989 r., V KRN 195/89, Prob. Praw. 1990, nr 10-12, s. 159; wyrok SN z 10 października 1988 r., V KRN 217/88, OSNPG 1989, nr 4, poz. 52*).

Celowość zastosowania fakultatywnego środka karnego winna każdorazowo opierać się na kompleksowym dokonaniu oceny elementów charakteryzujących osobę sprawcy, jak i charakteryzujących okoliczności czynu, która pozwoli na uzyskanie miarodajnego obrazu oskarżonego, jako uczestnika ruchu drogowego.

Oceniając stopień niebezpieczeństwa związany z uczestnictwem oskarżonego w ruchu w charakterze osoby prowadzącej pojazd, należy mieć na uwadze, iż posiada on doświadczenie jako kierowca, dysponując uprawnieniami kat. AM/B/BE/CE prawa jazdy, a jego niefrasobliwe zachowanie było jedynie incydentem. Oskarżony, jak wcześniej

wskazano, miał prawo przypuszczać, iż następnego dnia po spożyciu alkoholu, nie będzie prowadził pojazdu, skoro dzień 26 maja 2016r. był ustawowo wolny od pracy. Impulsem do nagłego i pochopnego podjęcia decyzji o przejechaniu samochodem niewielkiej odległości, była poranna wizyta pracownika ochrony. Wskazane okoliczności nie podważają na tyle dotychczasowego zaufania do oskarżonego, jako do osoby bezpiecznie prowadzącej pojazd, aby niezbędne było eliminowanie go z ruchu drogowego. Oskarżony w toku procesu miał świadomość zagrożeń, jakie mogą stwarzać nietrzeźwi kierujący, a skutki swojego zachowania dotkliwie odczuł poprzez niemożność prowadzenia pojazdów mechanicznych począwszy od dnia 26 maja 2016r., do czasu uchylecia postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy przez Sąd w dniu 29 grudnia 2016r., a zatem przez okres ponad 7 miesięcy. Ponadto zatrzymanie prawa jazdy wiązało się ze zwolnieniem oskarżonego z dotychczasowej pracy, a to z kolei spowodowało depresję, dlatego Sąd nie dostrzega potrzeby stosowania wobec niego dalszego środka represyjnego w tym zakresie. Oskarżony jest zawodowym kierowcą, ma na utrzymaniu małe dziecko, ciężką na nim zobowiązania finansowe wynikające ze spłaty kredytów, jest jedynym żywicielem rodziny, dlatego orzeczenie w stosunku do niego zakazu prowadzenia pojazdu stanowiłoby nadmierną dolegliwość i ograniczało go w sposób istotny w znalezieniu zatrudnienia.

W tej sytuacji za zasadne uznano, wbrew stanowisku prokuratora, zaniechanie orzekania wobec oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów i poprzestanie na wymierzeniu w pkt 2 wyroku, na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk, świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 1.000 zł, która jest adekwatna do jego obecnej sytuacji majątkowej i stanowi wymierną represję.

Po myśli art. 627 kpk Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa -Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie 100 zł opłaty karnej – w wysokości wynikającej z art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o płatach w sprawach karnych (Dz.U.1983.49.223 z późn.zm.) oraz 567,36 zł tytułem wydatków w sprawie związanych z przyznaniem biegłym wynagrodzenia.